การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปี พ.ศ.2565

ปีการศึกษา ๒๕๖๕

โรงเรียนวัดทศทิศ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมศึกษาปทุมธานี เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำป พ.ศ. 2565

1. ความเปนมา

ปัญหาการทจุริตในประเทศไทยเปนปญหาที่ฝงรากลึกอยู่ในสังคมไทยมายาวนานและสถานการณยังคงรุนแรงพิจารณาได่จากข่อมูลคาคะแนนดัชนีการรับรู่การทจุริตของประเทศไทยในชวง 5 ปที่ผานมาซึ่งจัดทำขึ้นโดยองคกรเพื่อความโปรงใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ประเทศไทยได คะแนนนอยกวา 50 คะแนน คอื ไดคะแนนอยูในชวงระหวาง 35 - 38 คะแนน จาก 100 คะแนน สงผลถึง ภาพลักษณและ ความเชื่อมั่นของตางชาติที่มีตอประเทศไทย ทั้งนี้รัฐบาลและทุกหนวยงานไดพยายาม แกไขปญหาการทุจริต มาอยางตอเนื่อง โดย ดำเนินการตามยุทธศาสตรชาติวาดวยการปองกันและ ปราบปรามการทุจริต และได่นำเกณฑการประเมินคุณธรรมและความโปรงใสในการดำเนินงานของ หนวยงานภาครัฐ มาใช่ ในการประเมินการดำเนินงานของสวนราชการให่มีความโปรงใส และเปนกลไกใน การยกระดับดัชนีการรับรู่ การทุจริตของประเทศไทยใหสูงขึ้นโดยสนับสนุนใหหนวยงานภาครัฐดำเนินการ และใหความสำคัญกับ การปองกันในประเด็นที่อาจเปนความเสี่ยงหรือเปนชองทางที่อาจจะกอใหเกิดการ ทุจริตและการรับสินบน เพื่อปองกันผลประโยชนทับซ่อนผานกิจกรรม/โครงการของหนวยงานการปองกันผลประโยชนทับซ่อนและการวิเคราะหความเสี่ยงเพื่อปองกันการรับสินบน เปนเกณฑการประเมินคุณธรรมและความโปรงใสในการดำเนินงานหนวยงานภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment: ITA) สำหรับในป พ.ศ. 2563 ซึ่งกำหนดไวในดัชนีที่ 4 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรม ในองคกร และดัชนีที่ 3 ดัชนีความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงคเพื่อให หนวยงาน มีการศึกษาวิเคราะหและคนหาความเสี่ยงการทุจริต และจัดการความเสี่ยงเพื่อปองกันการ เกิดผลประโยชนทับซอ นในหนวยงาน เพื่อพัฒนาไปสูการกำหนดมาตรการปองกันความเสี่ยงและปองกัน การเกิดผลประโยชน ทับซ่อนในหนวยงาน ซึ่งหนวยงานจะต่องมีการวิเคราะหความเสี่ยงและจัดทำเปนรายงานที่แสดงถึงการจัดการ ความเสี่ยง นำไปกำหนดมาตรการ หรือกรอบแนวทางการป องกันความเสี่ยงที่จะกอใหเกิดผลประโยชน ทับซอน พรอมทั้งกำหนดกลไกการกำกับติดตามอยางตอเนื่อง

วิเคราะหความเสี่ยงในการปฏิบัติเพื่อปองการการทุจริตผลประโยชนซับซอนเพื่อดำเนินการประสิทธิภาพดังตอไปนี้ ประจำป พ.ศ. 2565 ดังตอไปนี้

๑.การรับจายเงินในสถานศึกษา

ปญหาความเสี่ยง

1.การจายเงินตามโครงการของแตละรายการเอกสารและรายละเอียดของโครงการไมครบ

2.การจัดทำบัญชีไมเปนปจจุบัน

3.ยอดเงินคงเหลือในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไมถูกตองตรงกันกับทะเบียนคุมเงนิ นอกงบประมาณ

4.การใชจายเงินไมเปนไปตามแผนปฏิบัติงานประจำป

การจัดการความเสี่ยง

1.เจาหนาที่การเงินตองศึกษาคูมือการรับจายเงินในสถานศึกษา

2.ผูตรวจสอบการ รับ-จายเงินประจำวันจะตองทำหนาที่ตามคำสั่งที่ไดรับมอบหมาย คือตรวจสอบการรับ – จายและลงลายมือชื่อกำกับในสมุดบัญชีไวใหถูกตองตามระเบียบ กระทรวงการคลัง หาก เจาหนาที่บัญชีไมมอบเอกสารใหตรวจสอบ ควรมีการติดตาม และรายงานใหผูบังคับบัญชาทราบ

3.การจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเปนการสรุป ยอดเงินคงเหลือจากทะเบียนคุม เงินนอกงบประมาณ ทุกประเภท จากนั้นจึงตรวจสอบยอดเงินในรายงาน เงินคงเหลือ ประจำวัน กับเงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากสวนราชการ ที่มีอยูจริง โดยตอง ตรวจสอบเงินทุกประเภท หากตรงกันจึงจะถือวาถูกตอง

4.การเบิกจายเงินของสถานศึกษาตองใชจายเงินตาม แผนปฏิบัติงานประจำป ซึ่งแผนฯ ดังกลาวไดมีการจัดสรรเงินโดยคำนึงถึงประโยชนของผูเรียน และ ผานความเห็นชอบตอ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแลว

2. การจัดซื้อ / จัดจางในสถานศึกษา

ปญหาความเสี่ยง

1. ระบบการจัดซื้อจัดจางภาครัฐดำเนินการไมไดในบางวันและในบางชวงเวลา ทำใหไมสามารถ ดำเนินการไดตามกำหนดเวลา
2. ระบบอินเทอรเน็ตที่ไมเสถียร ความเร็วของอินเทอรเน็ตชา ทำใหไมสามารถทำการ จัดซ้อื จัดจางได
3. การจัดซื้อจัดจางในแตละโครงการไมเปนไปตามแผนปฏิบัติการประจำปงบประมาณ เนื่องจากการ โอนงบประมาณใหกับโรงเรียนไมสอดคลองกับแผนการใชงาน
4. ภาระงานสอนมีมาก ทำใหไมมีเวลาในการดาเนินการจัดซื้อจัดจาง ซึ่งตองใชเวลาใน การจัดทำเอกสารหลักฐาน
5. ความรูความเขาใจในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจาง (ระบบ EGP) ยังมีไมเพียงพอ
6. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (SPEC) หรือราคากลางงานกอสราง

การจัดการความเสี่ยง

1. ควรจัดอบรมใหความรูแกเจาหนาที่พัสดุทุกปงบประมาณ เพื่อทบทวนความรูความ เขาใจในระบบ การจัดซื้อจัดจางภาครัฐ (EGP)
2. ควรมีการจัดสรรและโอนงบประมาณใหกับโรงเรียนใหสอดคลองกับแผนการใชงบประมาณของโรงเรียน
3. ควรมีการปรับปรุงระบบอินเทอรเน็ตใหมีประสิทธิภาพและมีความเสถียรในการทางาน รวมทั้งปรับปรุงความเร็วของอินเทอรเน็ต
4. ควรลดภาระงานของเจาหนาที่พัสดุ เพื่อใหมีเวลาในการจัดทำเอกสารจัดซื้อจัดจาง หรือควรจัดสรร คลากรเพื่อรับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจางของโรงเรียน

5. ปญหาที่เกิดจากคณะกรรมการที่ได รับแตงตั้งกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (SPEC) หรือราคากลางงานกอสรางขาดความรูความเขาใจในการปฏิบัติหนาที่

Workflow วิธีคัดเลือก

Workflow e-bidding

3.การรับ - จายโครงการอาหารกลางวัน

ประเด็นที่ทักทวง	การดำเนินงานการจัดการความเสี่ยง
การรับ-จายโครงการอาหารกลางวัน	1.แตงตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการ 2.แตงตั้งคณะกรรมการตรวจรับวัสดุ / ตรวจรับวัตถุดิบและตรวจคุณภาพอาหาร ทุกวัน 3.แตงตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามการ ดำเนินโครงการ 4.มีมาตรฐาน/ระเบียบการใชเงินโครงการ อาหารกลางวัน 5.จัดทำบันทึกการจัดซื้อวัสดุ / วัตถุดิบ 6.บันทึกรายการวัตถุดิบใหถูกตอง 7.ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน 8.สรุปรายงานโครงการ

การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 ตาม มาตรา 3 หมวดกองทุน ไดอธิบายความหมายของ “กองทุน” หมายความถึง กองทุนเพื่อโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียน ประถมศึกษา ซึ่งรัฐบาลไดอุดหนุนเงินงบประมาณเปนเงินทุนประเดิมใหกับกองทุนเพื่อ โครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 6,000 ลานบาท โดยใหนำดอกผลทีเกิดขึ้นจาก เงินกองทุนประเดิมดังกลาว ไปใชแกปญหาดานโภชนาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา ทุกสังกัด ซึ่งกองทุนนี้ถูกจัดประเภท ไวเปนกองทุนหมุนเวียน มีวัตถุประสงคที่สำคัญ คือ เพื่อเปนทุน หมุนเวียนและใชจายสำหรับการสนับสนุน และ ชวยเหลือภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษา และการประชาสัมพันธปญหาภาวะทุพโภชนาการ ของเด็กตามที่คณะกรรมการบริหาร กองทุนเห็นสมควรตามกฎหมายวาดวยกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา การ นำดอกผลจากเงินกองทุนมาใชจายตามวัตถุประสงคของกองทุน อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา13 แหง พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 จึงกำหนดใหมีคณะกรรมการบริหารกองทุนความหนึ่ง เรียกวาคณะกรรมการบริหารกองทุน เพื่อโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา ทำหนาที่ตามมาตรา 11 ใหมีหนาที่

1. กำหนดหลักเกณฑและแนวทางในการใหการสงเสริม สนับสนุนและปญหาโครงการตางๆ ตามวัตถุประสงคของกองทุน

2. จัดสรรเงินชวยเหลือหรือทรัพยสินอื่นใหแกโรงเรียนประถมศึกษา โดยคำนึงถึงลำดับและความจำเปน แหงภาวะทุพโภชนาการของเด็กนักเรียนในแตละโรงเรียน

3.ประสานงานกับหนวยงานของรัฐและภาคเอกชน เพื่อดำเนินการใหบรรลุผลตามเจตนารมณ ของพระราชบัญญัตินี้

4.ดำเนินการทางดานประชาสัมพันธใหราชการบริหารสวนกลาง ราชการบริหารสวนทองถิ่น บรรดา

โรงเรียนตางๆ และผูปกครองของนักเรียน ตลอดจนบุคคลทั่วไปไดเขาใจถึงวัตถุประสงคของกองทุน และปญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็ก

5. ควบคุม กำกับติดตามและประเมินผล การดำเนินการตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศกึษา แลวรายงานตอคณะรัฐมนตรี

6. ออกระเบียบหรือดำเนินการสวนใด เพื่อใหเปนไปตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษาดวยการรับเงิน การจายเงิน การเก็บรักษาเงินและการรักษาผลประโยชน ของกองทุนตามกฎหมายวาดวยกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ดังนี้

1.ดำเนินการเบิกเงินกองทุนจากกรมบัญชีกลาง

2.ดำการรับเงินหรือทรัพยสินอื่นมีผูบริจาคใหแกกองทุน

3.ดำเนินการเนินการเกี่ยวกับการจาย การเก็บรักษาเงนิและทรัพยสินของกองทุน

4.ควบคุมดูแลและนำเงินกองทุนไปจัดหาประโยชนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดย ความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

5.จัดทำรายงานการเงินและการบัญชีกองทุน รวมทั้งควบคุมดูแลการใชจายเงินใหเปนไปตามวัตถุประสงค

6. อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

การวิเคราะหความเสี่ยงของโรงเรียนวัดทศทิศ

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบความเสี่ยง	ระดับ	ระดับความเสี่ยง
1	การจัดซื้อ/จัดจ้าง	5	5	25	1
2	โครงการอาหาร กลางวัน	5	5	25	2
3	การรับ-จ่ายเงิน	5	5	25	3

ผลการวิเคราะหความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

ผลการวิเคราะหความเสี่ยง ดานผลประโยชนทับซอน	จัดลำดับคามสำคัญของความเสี่ยง
การจัดซื้อ/จัดจ้าง	ลำดับ 1 (สูง 25 คะแนน)
โครงการอาหาร กลางวัน	ลำดับ 2 (สูง 25 คะแนน)
การรับ-จ่ายเงิน	ลำดับ 3 (สูง 25 คะแนน)

จากตารางการวิเคราะหการดำเนินการวิเคราะหความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเปนต้องเรงจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินหรือถายโอนความเสี่ยง	- การจัดซื้อ / จัดจาง - โครงการอาหารกลางวัน - การรับ-จายเงิน
เสี่ยงสูง (High)	จำเปนตองเรงจัดการความเสี่ยงและมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อใหอยูใน ระดับที่ยอมรับได้	- การตรวจรับวัสดุ / ครุภัณฑ - การลงโทษนักเรียน - การใชเวลาราชการเพื่อประโยชนสวนตน
ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แตมีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง	-
ต่ำ (Low)	-	-

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เกิดขึ้นประจำ
4	สูง	เกิดขึ้นบ่อย
3	ปานกลาง	เกิดขขึ้นบ้าง
2	น้อย	เกิดขึ้นน้อย
1	น้อยมาก	เกิดขึ้นยาก

เกณฑมาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มูลคาความเสียหายมากกวา 10 ลานบาท และ/หรือ มีการเผยแพรขาวทั้งจากสื่อภายในและตางประเทศเปนวงกวาง
4	สูง	มูลคาความเสียหาย 5 แสนบาท - 10 ลานบาท และ/หรือ มีการเผยแพรขาว มากกวา 15 วัน 3 ปานกลาง
3	ปานกลาง	มูลคาความเสียหาย 1 แสนบาท – 5 แสนบาท และ/หรือ มีการเผยแพรขาว 2 - 3 วัน 2 นอย
2	น้อย	มูลคาความเสียหาย 1 หมื่นบาท - 1 แสนบาท และ/หรือ มีการเผยแพรขาว 1 วัน 1 นอยมาก
1	น้อยมาก	มูลคาความเสียหายนอยกวา 1 หมื่นบาท ไมมีการเผยแพรขาว

การประเมินความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผล คูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแตละสาเหตุ (โอกาส xผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญ ของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง ดังนี้

โอกาสที่เกิดความเสี่ยง ✖ **ระดับความรุนแรงของผลกระทบ** ✖ **คะแนนระดับความเสี่ยง**

เกณฑความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	ระดับความเสี่ยง	การแสดงสีสัญลักษณ์	มาตรการกำหนด
4	สูงมาก	15-25	สีแดง	จำเปนตองเรงจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถายโอนความเสี่ยง
3	สูง	9-14	สีส้ม	จำเปนตองเรงจัดการความเสี่ยงและมีมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อใหอยูในที่ยอมรับได้
2	ปานกลาง	4-8	สีเหลือง	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการ ควบคุมปองกันไมใหความเสี่ยง เคลื่อนยายไปอยูในระดับที่ยอมรับ ไมได้
1	น้อย	1-3	สีเขียว	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการ ควบคุมเพื่อไมใหเกิดขึ้น